

HINDAMISE KORRALDUS

RAKVERE GÜMNAASIUMI GÜMNAASIUMIASTMES

I Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk ja põhimõtted

1. Rakvere Gümnaasiumi hindamise korraldus lähtub Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest (vastu võetud 09.06.2010) ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast (vastu võetud 06.01.2011 nr 2), haridus- ja teadusministri määrusest „Õpilaste hindamise, järgmisse klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ning klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord“.
2. Õpitulemuste hindamine on osa õppe- ja kasvatusprotsessist. Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse õpilasele kohaldatud riikliku õppekavaga ja selle alusel koostatud kooli või individuaalse õppekavaga nõutavatest teadmistest ja oskustest.
3. Hindamise eesmärk gümnaasiumi astmes on:
 - 1) anda tagasisidet õpilase õpitulemuste kohta ja toetada õpilase valdkonna- ja ainepädevuste arengut,
 - 2) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima,
 - 3) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, ja toetada õpilast edasise haridustee valikul,
 - 4) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel,
 - 5) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
4. Kursuse algul tutvustab vastava aine õpetaja õpilastele kursuse sisu. Kirjalikult või taasesitamist võimaldavas vormis tehakse õpilastele teatavaks kursuse olulisemad õpiväljundid ja hindamise korraldus.
5. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, võrreldes õpilase ainealaseid teadmisi tema õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega.
6. Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.
7. Kursuse õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult õpilastega ja kantakse kontrolltööde graafikusse.
8. Õpilasel on õigus saada aineõpetajalt teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta.

II Kasutatavad hindesüsteemid ja nende rakendamine

1. Rakvere Gümnaasiumis kasutatakse hindamisel õppimist toetavat (kujundavat) hindamist, numbrilist viiepallisüsteemis hindamist ning arvestuslikku hindamist.
2. **Õppimist toetava hindamisena** mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse ühiselt edasise õppimise eesmärgid ja teed. Õppimist toetava hindamise käigus annab õpetaja sõnalist ja/või kirjalikku tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta ning teeb ettepanekuid edasisteks arengut toetavateks tegevusteks. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ja juhtida ning et tõsta õpilase õpimotivatsiooni. Õppimist toetava hindamise protsess lõpeb enamasti eelnevalt õpilase ja õpetaja vahel kokkulepitud lõpptulemuse esitamisega, mida hinnatakse numbriliselt või arvestuslikult
3. **Numbrilisel hindamisel** hinnatakse õpilase teadmisi, oskusi ja vilumusi viiepallisüsteemis järgmiselt:
 - 1) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
 - 2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
 - 3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb puudusi ja vigu;
 - 4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi;
 - 5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja areng puudub ning ka juhtudel, kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine,

Kui kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse punktiarvestuse kasutamise põhimõttest, siis viie palli süsteemis hinnatakse hindegaga „5” õpilast, kes on saavutanud

90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindega „4” 75–89%, hindega „3” 50–74%, hindega „2” 20–49% ning hindega „1” 0–19% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.

4. **Arvestuslikul hindamisel** kasutatakse hinnanguid „arvestatud“ (A) või „mittearvestatud“ (MA). Arvestuslikult hinnatakse õpetaja valikul õppeprotsessi jooksul esitatud sooritusi ja (teatud) valikaineid.

III Kokkuvõttev hindamine

1. Kokkuvõtvalt hinnatakse kursuse läbimist viie palli süsteemis, v.a õppekavas toodud valikained, mille hindamiseks kasutatakse hinnanguid „arvestatud“ (A) või „mittearvestatud“ (MA).
2. Kursusehinne pannakse välja kursuse jooksul saadud hinnete alusel kursuse lõpus.
3. Kui kursusehinne jääb välja panemata, tähistatakse see eKoolis märgiga “0”.
4. Kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse õppeperioodi lõpus ja/või kooliastmehinde väljapanekul antud kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele ”nõrk“ (1) või „mittearvestatud“ (MA).
5. Gümnaasiumiastme õpilase kooliastme kokkuvõttev hinne aines kujuneb kursusehinnete alusel ja pannakse välja õppeaine viimase kursuse lõpus eelnevate kursusehinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.
6. Kuni kahe kursusega ainete kursusehinded peavad kooliastmehinde väljapanekuks olema positiivselt hinnatud.
7. Kolme ja enama kursusega toimuva aine kooliastmehinde väljapanekul ei tohi reeglina mitterahuldavalt hinnatud kursusi olla rohkem kui üks. Erandina võib aineõpetaja ettepanekul panna kooliastme hinde välja õpilasele, kellel on 10. ja 11. klassi jooksul hindega „puudulik“ (2) hinnatud üks kursus õppeaasta vältel.
8. Kooliastmehinnet ei panda välja, kui 12. klassi kursusehinnete hulgas on puudulikult hinnatud kursusi.
9. 10. klassi tasemetöö hinnet arvestatakse kursusehinde väljapanekul, kuid see ei määra kursusehinnet
10. 11. klassis on üleminekueksam õpilasuurimuse või praktilise töö koostamine ja kaitsmine. Saadud hinne kajastub lõputunnistusel kooliastmehindena.
11. 12. klassis toimuvad koolieksamid, mille tulemused kajastuvad gümnaasiumi lõputunnistusel ja riiklikud eksamid.

12. Kursuse ja kooliastme kokkuvõttev hinne ei ole protsessi jooksul saadud hinnete aritmeetiline keskmine.
13. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.
14. Kool teavitab õpilast ja lapsevanemat õpilase kursuse kokkuvõtivatest hinnetest eKooli keskkonna kaudu ja õppeaasta kokkuvõtivatest hinnetest paber kandjal klassitunnistuse kaudu.

IV Järelevastamise korraldus

1. Järelevastamise korra teeb aineõpetaja õpilastele teatavaks õppeaasta algul ja täpsustab (vajadusel korrigeerib) kursuse alguses.
2. Gümnaasiumis kehtiva järelevastamise korra kohaselt:
 - 1) on tegemata töö märk eKooli päevikus „T“. Tegemata tööd (T) võib parandada hindele või märgile „A“. Kui tegemata töö ei ole tähtjaks järele vastatud, muudab õpetaja selle hindeks „nõrk“ (1).
 - 2) kursuse jooksul saadud hinnete „puudulik“ (2) ja „nõrk“ (1) järelevastamise tingimused (mitu korda saab järele vastata, millisele hindele jms) konkreetses aines, määrab aineõpetaja ning selgitab neid kursuse algul.
 - 3) antakse õpilasele reeglina hinde „puudulik“ (2), „nõrk“ (1) või tegemata töö (T) järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks võimalus kahe töönädala jooksul pärast hinde kandmist eKooli või õpilase naasmist õppetööle või kokkuleppel õpetajaga mõnel muul ajal.
 - 4) peab õpilane järele vastama õppeaasta kursused, mis on hindamata või hinnatud hinnetega „puudulik“ (2) või „nõrk“ (1). Järelevastamise aeg ja maht lepitakse kokku aineõpetajaga. Kursust vastatakse reeglina järele järgneva kursuse jooksul või aine lõppedes õpetajaga kokkulepitud ajaperioodil.

V Õpilase täiendavale õppetööle jätmine

1. Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste, oskuste ja vilumuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.
2. 10. või 11. klassi õpilane jääb täiendavale õppetööle õppenõukogu otsusel õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamiseks.

3. Gümnaasiumiosas ei saa reeglina esimesel poolaastal hindega „puudulik“ (2) ja „nõrk“ (1) hinnatud ja tähtjaks järelevastamata kursusi täiendava õppetöö ajal järele vastata.
4. Täiendavale õppetööle ei jäeta gümnasisti, kui talle on õppeaasta jooksul pandud kolmes või enamas aines üle poolte kursusehinnetena välja hinded „puudulik“ (2) või „nõrk“ (1). Õpilane kustutatakse nimekirjast.
5. 12. klassi õpilase võib jätta erandkorras õpilase avalduse alusel õppenõukogu otsusel täiendavale õppetööle, kui tema kooliastmehinne on jäänud välja panemata. Kooliastmehinne pannakse välja pärast täiendavat õppetööd, mis peab reeglina lõppema antud aine riigieksami ajaks.
6. Täiendav õppetöö lõpetatakse reeglina 22. juuniks, erandina 30. augustiks.

VI Järgmise klassi üleviimine

1. Gümnaasiumiastmes õppivaid õpilasi ei jäeta reeglina klassikursust kordama.
2. Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.
3. Gümnaasiumiastme õpilane viiakse üle järgmisesse klassi, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - 1) kõik kursusehinded on positiivsed või mitterahuldavalt hinnatud kursusi ei ole 10. klassis rohkem kui kolm, 11. klassis rohkem kui kaks, kusjuures puudulikke kursusehindeid ei tohi olla ühes aines rohkem kui üks. Kui aines on kuni kaks kursust, ei tohi need olla mitterahuldavalt hinnatud.
 - 2) valikained on hinnatud vähemalt rahuldavalt või antud „arvestatud“ hinnang.
 - 3) üleminekueksamid sooritatud vähemalt hindele „rahuldav“.
 - 4) kõik välja pandud kooliastmehinded on hinnatud vähemalt hindele „rahuldav“.

VIII Hinde vaidlustamine

1. Hinde vaidlustamiseks pöördub õpilane või tema seaduslik esindaja esmajärjekorras aineõpetaja poole.
2. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teada saamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendusega.
3. Hinde vaidlustamise korral teeb kooli direktor otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

IX Gümnaasiumi lõpetamine

1. Gümnaasiumi lõpetamiseks peab õpilane läbima kõik kooli õppekavaga kehtestatud kohustuslikud kursused. Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:
 - 1) kelle 12. klassi kursusehinded on kõik positiivsed;
 - 2) kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavalt arvestatud;
 - 3) kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid;
 - 4) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele kooli õppekavas sätestatud õppesuunast tulenevat ainevaldkonda või ainevaldkondi ning sotsiaal- ja loodusvaldkonda hõlmava gümnaasiumi koolieksami;
 - 5) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö.
2. Gümnaasiumi lõpetanuks loetakse ekstern, kes:
 - 1) on sooritanud gümnaasiumi lõpetamiseks vajalikud eksamid ning
 - 2) on sooritanud aineksamid nendes kursustes, milles tal puuduvad kursuste hinded või milles ta ei ole tõendanud teadmisi ja oskusi varasema õpi- ja töökogemuse arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses.
3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.